

Medieaftale for 2022-2025: Den demokratiske samtale skal styrkes

21. maj 2022

Indledning

Der er enighed mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Frie Grønne, Alternativet og Kristendemokraterne om følgende:

Den demokratiske samtale skal styrkes. For der er intet demokrati uden en fri og oplyst, offentlig samtale. Vores medier er med til at forme, udvikle og binde os sammen som land. Frie og stærke medier danner og oplyser os igennem kritisk journalistik, film, serier, dokumentarer og underholdning af høj kvalitet. Intet fællesskab uden en fælles forståelse og fortælling. Og samtidig er frie og uafhængige medier afgørende for, at dem med magten kontrolleres og stilles til ansvar. Derfor er aftalepartierne enige om et markant løft af mediestøtten til frie og uafhængige medier. Særligt til de lokale og regionale medier, hvis forretningsmodeller i stigende grad er blevet udfordret af de forandringer, som tech-giganternes indtog har skabt.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at i en tid, hvor mediernes vilkår forandrer sig, og den teknologiske udvikling går stærkt, er det afgørende, at vi fremtidssikrer vores mediestøtte og dermed adgangen til frie og uafhængige medier og et relevant udbud både lokalt, regionalt og nationalt, der følger med befolkningens medievaner. Aftalepartierne vil derfor igangsætte et arbejde om fremtidens mediestøtte, der skal gøre mediestøtten uafhængig af distributionsformer, og som i højere grad skal være teknologi- og platformsneutral.

Konkurrencen om danskernes opmærksomhed har aldrig været hårdere, og udbuddet af indhold fra internationale streamingtjenester og på tech-giganternes platforme har aldrig været større. Den digitale udvikling har øget tilgængeligheden og rummer mange muligheder. Dem skal vi gribe. Men vi er i stigende grad også nødt til at være opmærksom på skygesiderne af den teknologiske udvikling.

Vores børn og unge mærker konsekvenserne først. Dem har vi et særligt ansvar for at tage hånd om. Derfor er aftalepartierne enige om, at Danmark skal gå så langt som muligt i at levere gode public service-tilbud til børn og unge, som kan være et reelt alternativ til tech-giganternes egne platforme og det udenlandske indhold. Samtidig skal vi beskytte vores børn og unge mod skadeligt indhold.

Den hårde konkurrence medfører samtidig et fragmenteret medie billede, der kan udfordre sammenhængskraften og den demokratiske samtale i vores land. Derfor er aftalepartierne enige om behovet for et stærkt public service-tilbud, der er tilgængeligt for alle dele af befolkningen, særligt attraktivt for børn og unge, og som kan samle os omkring et fælles udgangspunkt i dansk kultur, samfund og historie.

Streamingtjenesterne fylder mere og mere i danskernes medieforbrug. Det sker på bekostning af danske medier og platforme. Samtidig bidrager udenlandske streamingtjenester ikke tilstrækkeligt til det danske mediekredsløb.

Kulturbidraget skal understøtte produktionsmiljøet og være med til at sikre, at der også i fremtiden produceres dansksprogede film, serier og dokumentarer af høj kvalitet, som danskerne kan spejle sig i og være sammen om.

Aftalepartierne vil styrke gennemsigtigheden og den demokratiske kontrol med tech-giganternes indflydelse på den offentlige samtale og på de skadelige effekter på særligt børn og unges trivsel. Derfor er aftalepartierne enige om at opruste de danske myndigheders mulighed for at følge platformenes konsekvenser for vores demokrati og børn og unges trivsel.

Endeligt er aftalepartierne enige om, at det er helt afgørende at sikre ordnede vilkår og arbejdsforhold for ansatte i medie- og filmbranchen. Derfor vil det i fremtiden vil være et krav ved modtagelse af offentlig støtte inden for medieområdet, at man lever op til de vilkår, som er aftalt i branchen mellem arbejdsmarkedets parter efter den danske model.

Streamingtjenester skal yde et kulturbidrag

Produktionen af dansk indhold skal styrkes. Danskerne skal også fremover have mulighed for at møde originale dansksprogede film, serier og dokumentarer af høj kvalitet. Derfor skal streamingtjenesterne bidrage økonomisk til produktionen i form af et kulturbidrag.

Aftalepartierne er enige om, at:

Der indføres et kulturbidrag for streamingtjenester på 6 pct. af tjenesternes omsætning i Danmark.

- Provenuet (opgjort efter tilbageløb og adfærdsvirkninger) fordeles med 50 pct. til en større Public Service-pulje samt 50 pct. til at øge tilskuddet til danske film. Aftalepartierne er enige om, at provenuet fra kulturbidraget fordeles af partierne bag denne aftale.
- Der tages forbehold for ordningens statsstøttegodkendelse.
- De administrative omkostninger afholdes af kulturbidraget.

Moderniseret Public Service-pulje

Public Service-puljen udvides til også at støtte dansksproget indhold produceret til radio og podcast.

- Puljen fordeles med 65 pct. til tv-drama, 30 pct. til tv-dokumentar og kulturprogrammer og 5 pct. til lyd, hvor minimum 30 pct. af de samlede midler skal bruges til programmer for børn eller unge.
- Aftalepartierne modtager i 2024 en opgørelse over, hvor mange der har hhv. søgt og modtaget tilskud i 2023 mhp. evt. justering af fordelingsnøglen.
- Intentionerne fra den nuværende Public Service-pulje videreføres inden for rammerne af EU-retten. Det fremhæves, at der kan ydes tilskud til animation.
- Produktionen af public service-indhold af høj kvalitet til unge skal styrkes.
- Puljen kan søges af tv-stationer, streamingtjenester, producenter og udbydere af radio og podcast.
- DR og TV 2-regionerne samt modtagere af mediestøtte er afgrænset fra at søge.
- De nuværende krav til distribution og dækningsgrad revideres i lyset af medieudviklingen, så det sikres, at det støttede indhold kommer flest mulige danskere til gode. Reglen om en dækningsgrad på 50 pct. afskaffes. Revisionen af distributions- og dækningsgradskrav drøftes med aftalepartierne. Den fremtidige model for administration af Public Service-puljen drøftes med aftalepartierne.
- Tilskudsmodtagere skal leve op til de overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår, der er gældende på området.
- Modtagere af støtte fra Public Service-puljen skal oplyse, hvor de støttede produktioner er blevet vist, og hvor mange, der har set produktionerne.

Mediestøtte er demokratistøtte

De lokale medier spiller en vigtig rolle for borgernes demokratiske deltagelse og adgang til lokale nyhedshistorier. Det er de nære beslutninger og den lokale demokratiske samtale, som engagerer mange danskere i demokratiet. Men de lokale og regionale medier har i en lang periode mistet læsere, og deres annonceindtægter er i stor stil flyttet til de store internationale tech-giganters platforme.

Den teknologiske udvikling har grundlæggende forandret måden, hvorpå nyheder udkommer og læses. Den nuværende mediestøtte tilgodeser de etablerede medier, der stadig udkommer med en fysisk avis, og er på mange måder indrettet til en medievirkelighed fra før, danskerne blev digitale mediebrugere.

Der er på denne baggrund enighed mellem aftalepartierne om følgende:

Omfordeling af den redaktionelle produktionsstøtte fra store landsdækkende nyhedsmedier til lokale/regionale nyhedsmedier:

- Det generelle titelloft sænkes fra 17,5 mio. kr. årligt til 12,5 mio. kr.
- Der indføres et forhøjet titelloft for lokale og regionale medier på 18,5 mio. kr. årligt og et koncernloft på 90,0 mio. kr.
- De redaktionelle omkostninger for lokale og regionale medier vægtes med 1,3 i beregningsgrundlaget.
- Ændringerne gennemføres hurtigst muligt.

Supplementsordningen videreføres uændret.

Modernisering af innovationspuljen

- Støttekriterierne for at modtage innovationsstøtte gøres platform- og teknologineutrale, så støtten kan ydes på lige fod til nyhedsformidling via skrift, video, radio, podcast, animation mv.
- Støtten som udviklingstilskud kan gives til innovative projekter, som eksempelvis retter sig mod produktudvikling, markedsudvikling, forretningsudvikling og indholdsudvikling, så længe ansøgende projekters hovedformål vedrører formidling af det redaktionelle indhold.
- Der afsættes 30,0 mio. kr. årligt fra 2023.
- Der indføres en årlig omsætningsgrænse på 250,0 mio. kr. for støttemodtagere.
- Ændringer i støttekriterierne gennemføres hurtigst muligt.

Styrkelse af distriktsblade og ugeaviser

- Der etableres en pulje, der skal fremme lokaljournalistik til borgerne.
- Lokaljournalistikken understøttes ved, at støtten gives til trykte og digitale ugeaviser og distriktsblade med en redaktionel produktion.
- Støtten afgrænses til trykte og digitale lokale ugeaviser og distriktsblade, da de har en særlig betydning for nyhedsformidlingen og nærdemokratiet i lokale og regionale områder.

- Såfremt en ugeavis eller et distriktsblad er det eneste skrevne lokale medie i en given kommune, der modtager mediestøtte, vil ugeavisen kunne modtage forhøjet støtte.
- Tilskuddet gives til at øge mediets redaktionelle dækning og kan alene anvendes til at dække mediets redaktionelle omkostninger.
- Tilskudsmodtagere skal ved ansøgning om tilskud afgive tro- og loveerklæring på, at tilskuddet alene anvendes til at dække redaktionelle omkostninger.
- Der afsættes 40,9 mio. kr. i 2023 og 50,0 mio. kr. årligt i 2024-2025 til puljen.

Center for Graverjournalistik

- Der etableres et center for graverjournalistik i regi af DMJX.
- Centret skal styrke den undersøgende journalistik gennem bl.a. kompetenceudvikling af journalister. Centret skal have et særligt fokus på at opkvalificere den undersøgende lokale og regionale journalistik samt at rådgive og hjælpe til med at gennemføre graverjournalistik.
- Der afsættes en bevilling på 5,0 mio. kr. årligt i 2023-2025.

International undersøgende journalistik

- Der afsættes 6,5 mio. kr. årligt til Danwatch fra 2023-2025. Bevillingen øremærkes som projektilskud.

Mediestøtten skal tilpasses medieudviklingen

Aftalepartierne er enige om at lægge sporene ud til en helt ny model for mediestøtte, der kan favne den digitale udvikling, nye formater, mere mediepluralisme og innovation hos de danske medier. Danskernes mediebrug ændrer sig, og stadig færre danskere læser trykte aviser. Det er vigtigt, at mediestøtten understøtter formater, der er relevante for danskerne. Samtidig skal vi være varsomme med at foretage store tilpasninger hurtigt, som uforvarende kan rive tæppet væk under de medier, der modtager mediestøtte i dag. Aftalepartierne vil derfor:

Modernisere den redaktionelle produktionsstøtte:

- Der nedsættes et udvalg med deltagelse af eksperter og repræsentanter fra mediebranchen, der skal foretage et udredningsarbejde, som kan danne grundlag for politiske overvejelser om den fremtidige indretning af den offentlige mediestøtte, herunder den redaktionelle produktionsstøttes hovedordning og supplementsordning.
- Udvalget skal bl.a. se på hvilke kriterier, der kan stilles i en fremtidig mediestøtteordning, herunder bl.a. krav om redaktionelle årsværk, bredt emneområde og selvstændigt medie.
- Udvalget skal se på forskellige muligheder for at understøtte mediepluralismen ved at styrke mindre landsdækkende nyhedsmedier.
- Udvalget skal afslutte sit arbejde senest primo 2024.
- For at imødekomme danskernes ændrede mediebrug inden udvalgsarbejdet er afsluttet, foretages en mindre justering af den nuværende redaktionelle produktionsstøtte.

- Justeringen indebærer, at det i højere grad vil være muligt at støtte medier, der ikke kun primært består af tekstindhold, så den skrevne nyhedsformidling i højere grad kan suppleres af fx lyd.

For mediestøtteordningerne tages der forbehold for, at ordningerne kan statsstøttegodkendes.

Belønningsbaseret crowdfunding

- Aftalepartierne er enige om, at det skal være lettere for nye medie-iværksættere og start-ups at benytte sig af belønningsbaseret crowdfunding.
- Aftalepartierne noterer sig, at regeringen ved justitsministeren vil fremsætte et lovforslag til lov om ændring af lov om indsamling mv. (undtagelse af belønningsbaseret crowdfunding) i Folketingsamlingen 2022-2023.

DAB

Parterne er enige om, at programtilladelsen til at sende landsdækkende public service-radio i DAB-nettet ikke genudbydes, når den nuværende programtilladelse udløber 31. marts 2024.

Styrket DR – styrket public service

Public service skal samle os omkring et fælles udgangspunkt i dansk kultur, samfund og historie. DR skal være garanten for indhold, der rager så højt op og har så meget kvalitet, at det er relevant og bliver brugt af hele befolkningen og dermed skaber fælles referencer og understøtter den demokratiske samtale i Danmark.

Aftalepartierne har en fælles ambition om et stærkt DR. Parterne kommer de kommende år til fortsat at drøfte DR's økonomi, så der sikres et stærkt DR til alle danskerne, og så stigende priser og lønninger ikke underminerer DR's økonomi.

Aftalepartierne styrker allerede med denne aftale DR's ramme med 10,0 mio. kr. i 2023, 45,9 mio. kr. i 2024 og 55,9 mio. kr. i 2025, inklusive lyduniverser til børn og unge.

Aftalepartierne er enige om, at:

DR skal have en stærk og uafhængig bestyrelse, som understøtter udviklingen af DR som en moderne medievirksomhed.

- Der igangsættes et arbejde med henblik på at fremlægge forslag til en ny sammensætning af DR's bestyrelse, som både sikrer faglige kompetencer, uafhængighed og en folkelig forankring. Arbejdet igangsættes inden udgangen af 2022 og afsluttes ultimo 2023. Den nuværende bestyrelse genbeskikkes for to år med henblik på, at en ny udpegningsmodel vil kunne bringes i anvendelse ved udpegning af DR's bestyrelse for 2025.
- I dag fremgår af radio- og fjernsynsloven, at medlemmer af DR's bestyrelse kun kan genbeskikkes en gang. Størstedelen af bestyrelsen har ikke mulighed for genbeskikkelse. Der skal derfor ved ændring af radio- og fjernsynsloven gives

mulighed for, at der kan ske yderligere genbeskikkelser. Det skrives i lovbestemmelserne, at der sættes et udvalgsarbejde i gang med henblik på en ny udpegningsmodel.

DR's arkiv

- DR's arkiver skal ud til danskerne.
- Derfor skal der etableres en søgbar adgang til borgere via Det Kongelige Bibliotek til arkivmateriale fra DR. Der afsættes 22,5 mio. kr. i 2023 og 20,0 mio. kr. årligt i 2024-2025.
- Det skal endvidere undersøges, hvordan dele af DR's arkivindhold kan indgå i lex.dk's digitale leksika. DR og lex.dk skal beskrive en model herfor, som afleveres til aftalekredsen inden udgangen af 2023 med henblik på efterfølgende politiske drøftelser.

DR's eksterne udlægning

- DR's eksterne udlægning skal opgøres mere retvisende. Derfor ændres beregningsmetoden, så udlægningskravet fremover beregnes ud fra DR's udgifter til programformål, der reelt kan udlægges, og ikke som hidtil ud fra DR's samlede bevilling.
- DR skal i aftaleperioden udlægge for 40,0 pct. opgjort efter den nye opgørelsesmetode inklusive produktion af lyduniverser.

DR og TV 2 skal være transparente om brugen af algoritmer og personalisering af indhold og gøre det tydeligt for brugerne, hvordan anbefalet indhold er udvalgt.

- DR og TV 2 forpligtes til at øge transparensen omkring personaliseret indhold på deres streamingtjenester, DRTV og TV 2 Play.

Filmforpligtelse

DR og TV 2's engagement i produktionen af dansk spille- og dokumentarfilm skal øges. Det fastsættes i public service-kontrakten og public service-tilladelsen, at de nærmere vilkår skal forhandles hurtigst muligt efter indgåelse af medieaftalen som led i den kommende filmaftale.

Krav i DR's og TV 2-regionernes public service-kontrakter og TV 2's public service-tilladelse

De nærmere krav for DR, TV 2 og TV 2-regionerne fastsættes i DR og TV2-regionernes public-servicekontrakter og TV 2's public service-tilladelse. Aftalepartierne er dog enige om:

Det skrives ind i DR's public service-kontrakt, at DR fortsat skal:

- sikre formidling af indhold om og fra Rigsfællesskabet og Norden
- formidle kunst og kultur
- have en forpligtelse til at formidle musik bredt
- have en bred dækning af smalle idrætsgrene.

Mangfoldighed og diversitet

- Det skrives ind i DR's public service-kontrakt og TV 2's public service-tilladelse, at de skal arbejde målrettet med at skabe større mangfoldighed og diversitet. Herunder fx i forhold til valg af musikere, der spilles. DR og TV 2 skal redegøre for deres indsats i public service-redegørelserne.

Tilgængelighed

- TV 2 og TV 2-regionerne skal løbende have fokus på at sikre tilgængelighed for personer med et handicap.
- TV2 skal styrke arbejdet med at tilbyde synstolkning af nyproduceret dansk dramatik og et udvalg af egenproducerede programmer, herunder dokumentarprogrammer om samfundsmæssige forhold.
- TV2-regionerne skal styrke arbejdet med automatiseret tekstning.
- Der skal endvidere ske en styrket vejlednings- og informationsindsats omkring tilgængelighedsinitiativer for tv-udbydere. Indsatsen forankres i regi af Radio- og tv-nævnet med Danske Handicaporganisationer som vidensaktør.
- DR skal fortsat prioritere arbejdet med tilgængelighed.

Undersøgelse af TV 2-regionerne og den regionale dækning

Aftaleparterne er enige om, at TV 2-regionerne også fremadrettet skal spille en vigtig rolle i dækningen af regionale forhold. Der er derfor enighed om at gennemføre en undersøgelse af TV 2-regionerne, herunder den regionale tv-dækning, den fremadrettede dækning i hovedstaden, tilrådighedsstillelse af 24-timerskanalerne mv. Der afsættes 2,0 mio. kr. til undersøgelsen.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at TV 2-regionerne skal have fokus på formidlingen af kunst og kultur samt dækningen af kulturlivet i det regionale område.

Sportsliste

Der er enighed om, at der indføres en sportsliste.

Mere kvalitetsindhold til børn og unge

Aftalepartierne er enige om, at et stærkt public service-tilbud til børn og unge kan give et alternativ til tech-giganternes og streamingtjenesternes mange tilbud både ift. lyd og billede. Aftalepartierne ønsker at styrke udviklingen af børne- og ungdomsfiktion, så der også i fremtiden kan produceres relevant og originalt kvalitetsindhold på dansk til børn og unge.

Aftalepartierne er derfor enige om at:

DR skal etablere kvalitetsindhold med lyduniverser målrettet børn og unge fra 0-18 år.

- Lyduniverserne skal have differentierede tilbud til forskellige alderstrin inden for lyd, fx nyheder, reportage, debat, satire, quiz, lydbøger, musikprogrammer mv.
- DR skal udlægge af mindst halvdelen af produktionen af lyduniverserne til det eksterne marked.

- Der bevilges 30,9 mio. kr. fra 2024.

Uddanne til fremtidens kvalitetsbørnefiktion

- Der bevilges 5,0 mio. kr. årligt i 2023-2025 til børnefiktion, så det høje niveau af dansk kvalitetsindhold til børn kan fastholdes og videreudvikles fremadrettet.
- Midlerne skal tilføres Manuskriptskolen for Børnefiktion.
- Der tages forbehold for statsstøttegodkendelse.

Børnekvalitetsmærke

- Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2022 til Medierådet for Børn og Unge til at udvikle et børnekvalitetsmærke, der kan hjælpe forældre og børn med at navigere i de mange tilbud til børn og unge. Arbejdet med børnekvalitetsmærket skal ske i samspil med Medierådets igangværende arbejde med etiske retningslinjer og en frivillig mærkningsordning for digitalt indhold målrettet børn og unge.

Ordrede løn- og arbejdsvilkår

Den internationale konkurrence og digitalisering af medieområdet har medført et stigende pres på arbejdsvilkår og den danske rettighedsmodel, der sikrer en fair betaling til producenter, medvirkende, freelancere, soloselvstændige m.v. I det lys ønsker aftaleparterne at indføre et krav om, at når der produceres indhold for offentlige midler eller med offentlig støtte, så skal det ske under ordnede forhold, dvs. efter overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår, der er gældende i branchen, og ved brug af det danske rettighedssystem.

- Der igangsættes en undersøgelse med de relevante arbejdsmarkedsparter, der afdækker udfordringerne med arbejdsvilkår og rettigheder i mediebranchen, herunder afdækker problemets karakter og omfang inden for de forskellige grene af mediebranchen, inden for forskellige forretningsmodeller og i forhold til forskellige aktører. Undersøgelsen skal omfatte hele værdikæden, herunder også underleverandører, freelancere og soloselvstændige og være afsluttet 31. december 2022. Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2022 til at gennemføre undersøgelsen.
- Der afklares på den baggrund i samråd med de relevante arbejdsmarkedsparter, hvilke krav til overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår, der inden for rammerne af den danske arbejdsmarkedsmodel vil kunne stilles til udøvere af public service virksomhed og som forudsætning for at opnå og anvende offentligt tilskud, herunder også, hvordan der kan føres tilsyn.
- Kravene vil kun skulle bruges i forhold til de dele af en tilskudsmodtagers virksomhed, som er omfattet af offentligt tilskud, samt TV 2. De vil ikke gælde for programtilladelsehavere, der ikke modtager tilskud til indholdsproduktion, eller i de tilfælde, hvor der ikke består en arbejdsgiver-lønmodtagerrelation, fx hvis der er tale om frivillige.
- Modellen konkretiseres i forbindelse med lovarbejdet.
- Det indføres som krav for at opnå støtte fra Public Service-puljen, at støttemodtager og de underliggende rettighedshavere har adgang til at forbeholde sig deres rettigheder omfattet af aftalelicensbestemmelserne i ophavsretsloven i lighed med filmstøtten.

- Kravene gælder DR, TV 2 og TV 2-regionerne.

Kønsulighed i mediebranchen

- Aftalepartierne er enige om, at der er behov for en øget bevidsthed omkring kønsulighed i mediebranchen. Derfor skal modtagere af mediestøtte og af midler fra Public Service-puljen udarbejde en kønsselvangivelse i forbindelse med modtagelse af midler, som der i forvejen er praksis for hos DFI, med henblik på en samlet, aggregeret offentliggørelse af data.
- Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til opgørelsen for mediestøtten i 2024-2025. Opgørelsen for Public Service-puljen afholdes af puljen.

Demokratisk kontrol med tech-giganterne

Tech-giganterne har på kort tid vokset sig så store, at de har opnået enorm indflydelse på vores liv, samfund og fællesskab. Uden tilstrækkelig demokratisk kontrol og gennemsigtighed. Der er behov for større viden om de effekter, tech-giganternes platforme har på vores samfund. Tech-giganterne har hidtil været uvillige til at give offentligheden indsigt i algoritmernes samfundsmæssige effekter, selvom flere læk tyder på, at de ofte er bevidste om de skadelige effekter.

Ikke mindst børn og unge er massivt til stede på tech-giganternes platforme, hvor de bl.a. risikerer at blive eksponeret for skadeligt – men ikke nødvendigvis ulovligt – indhold (fx selvmord, selvskade, mis- og desinformation). De digitale platforme har også givet børn nem adgang til online indhold, som vi i den fysiske verden beskytter børn mod i Danmark. Sociale medier og andre digitale tjenester kan desuden have funktioner, der i sig selv kan være skadelige og virke afhængighedsskabende.

EU-forordningen om digitale tjenester (DSA), som blev færdigforhandlet den 23. april, vil skærpe kravene markant til tech-giganterne herunder med krav om nedtagning af ulovligt indhold. Forordningen indeholder en række bestemmelser, som er med til at beskytte børn og unge online, herunder et generelt krav om beskyttelse af børn og unge, forbud mod målrettet markedsføring mod mindreårige vha. profilering af personoplysninger og krav om vurdering og begrænsning af risikoen for negativ påvirkning af mindreårige. Forordningen er et meget vigtigt skridt på vejen mod mere demokratisk kontrol, gennemsigtighed og digital børnebeskyttelse – men der er stadig behov for at fortsætte arbejdet, både nationalt, i EU og globalt.

Aftalepartierne vil på den baggrund:

Etablere et nyt center for Tech og Demokrati på Kulturministeriets område.

- Centeret skal skabe mere viden om tech-giganternes effekter på demokrati, sammenhængskraft og trivsel samt bidrage til politikudvikling. Der bevilges 10,0 mio. kr. årligt i 2023-2025 til etablering og drift af centret.
- Såfremt kommende EU-regulering vil give mulighed for nationale myndighedsbeføjelser, vil centeret, i samarbejde med andre relevante myndigheder, kunne

få myndighedsbeføjelser vedrørende de dele af algoritmerne, som påvirker demokrati, trivsel og sammenhængskraften.

Årligt få udarbejdet en uvildig rapport om tech-giganternes indflydelse på demokrati, trivsel og samfundsmæssig sammenhængskraft i Danmark.

- Centret for Tech og Demokrati vil være ansvarlig for udarbejdelsen af rapporten, og udgifter hertil afholdes inden for centrets bevilling.
- Aftalekredsen vil afholde en årlig høring i Folketingets Kulturudvalg, hvor rapportens konklusioner bliver præsenteret.

Opruste på indsatsen mod falske nyheder

- Der bevilges 6,5 mio. kr. årligt til det uafhængige og frit tilgængelige faktatjekmedie TjekDet i 2023-2025 mhp. at styrke indsatsen for at imødegå mis- og desinformation på digitale platforme. Foruden at udføre konkrete faktatjek i den offentlige debat, samler TjekDet også viden, forskning og undervisningsmateriale om falske nyheder, mis- og desinformation. Der tages forbehold for eventuel statsstøttegodkendelse af tilskuddet.

Fremme ansvarlige digitale løsninger

- Der bevilges 3,0 mio. kr. årligt i 2023-2025 til foreningen Digitalt Ansvar mhp. at understøtte udviklingen af nye politiske og samfundsmæssige løsninger, der kan sikre et mere digitalt ansvarligt samfund. Bevillingen skal sikre, at Digitalt Ansvar kan bidrage til at monitorere udviklingen af tech-giganternes effekter på samfundet. Bevillingen skal desuden støtte foreningens arbejde med at udvikle konkrete løsninger og skabe samfundsdebat om tech-giganternes rolle i det danske samfund. Der tages forbehold for eventuel statsstøttegodkendelse af tilskuddet.

Styrke børn og unges digital dannelse

- Der bevilges 5,0 mio. kr. årligt i 2023-2025 til en projektpulje til styrket digital dannelse blandt børn og unge. Projekter udarbejdet i samarbejde mellem kommuner, civilsamfundsorganisationer, børne- og ungeinstitutioner og/eller forældregrupper samt projekter med fokus på socialt udsatte børn vil blive prioriteret.
- Puljen administreres af Medierådet for Børn og Unge, der desuden får ansvar for at opsamle og udbrede viden og erfaringer fra projekterne. Vidensopsamlingen skal også bidrage til Center for Demokrati og Techs arbejde med opbygning af viden om bl.a. teknologiudviklingens effekter på børn og unges trivsel.
- Medierådet for Børn og Unge styrkes på det digitale område ved nyudpegninger til rådet.

Arbejde for at forhindre udenlandsk kontrol med adgangen til danske mediers indhold.

- Aftalepartierne er enige i om, at der skal arbejdes ambitiøst for, at udenlandske digitale platforme ikke censurerer danske mediers indhold, evt. gennem aftaler

med udvalgte digitale platforme. Digitale platforme må ikke kunne slette indhold og apps fra uafhængige danske medier omfattet af medieansvarsloven.

Danske public service-medier skal have en fremtrædende placering på digitale enheder.

- Aftalepartierne vil inden for rammerne af AVMS-direktivets art. 7a, arbejde for at sikre, at apps fra danske public service-medier får en fremtrædende placering på digitale enheder – fx Apple TV og Android TV.

Ansvarliggøre sociale medier og andre digitale tjenester for skadeligt indhold og skadelige funktioner, særligt over for børn og unge.

- Aftalepartierne ønsker at beskytte børn og unge online og sikre, at de ikke udsættes for skadeligt indhold og skadelige funktioner. Derfor skal det undersøges, hvordan sociale medier og andre digitale tjenester, som børn og unge benytter, kan gøres mere ansvarlige for skadeligt indhold og skadelige funktioner. Undersøgelsen skal bl.a.:
 - Udarbejde en nærmere definition af, hvad der udgør skadeligt indhold og funktioner
 - Undersøge, hvordan børn og unge kan beskyttes bedre mod online-indhold, der ikke er aldersvarende, fx gennem aldersverificering, eller kan medvirke til usundt kropspres.
 - Fremkomme med forslag til konkrete tiltag, der kan styrke beskyttelsen af børn og unge online, herunder mulig regulering.
 - Inddrage relevante interessenter, herunder organisationer og forskere, der beskæftiger sig med børn og unges digitale vilkår. Der skal ligeledes inddrages erfaringer fra andre landes håndtering af skadeligt indhold og skadelige funktioner, særligt ift. børn og unge.

Aftalepartierne støtter, at regeringen nationalt vil gå så langt som muligt i beskyttelsen af børn og unge online. Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at regeringen har igangsat en undersøgelse af, hvordan man kan begrænse de potentielt skadelige effekter ved bl.a. brug af børns data i markedsføring samt ved virkningen af adfærdsdesigns og fastholdelsesmekanismer, herunder fx brugen af autoplay, streaks, retouchering af reklamer og infinity scrolls mv. Givet undersøgelsens resultater er robuste, vil regeringen fremsætte forslag til en digital børnebeskyttelseslov.

Aftalepartierne noterer sig i øvrigt, at regeringen arbejder for at etablere alliancer med ligesindede lande, der skal arbejde for, at tech-giganterne underlægges større demokratisk kontrol og gennemsigtighed, og at deres algoritmer understøtter den demokratiske samtale. Aftalepartierne noterer sig endvidere, at regeringen officielt har anmodet udvalgte tech-giganter om at dele oplysninger om algoritmers effekter på det danske samfund, herunder bl.a. demokratiet og trivslen. Der bliver nu fulgt op på anmodningen, bl.a. via tekniske workshops med tech-giganterne, mhp. at presse yderligere på for større gennemsigtighed og forskeradgang.

Tilpasning af medieansvaret til en digital tid

Mediebranchens rolle i demokratiet stiller krav om ansvarlig nyhedsformidling og bidrag til den demokratiske samtale. Historier i pressen kan have store konsekvenser for borgere og virksomheder. For de udsatte parter kan det være svært at tage til genmæle, og det kan udfordre tilliden til medierne og borgeres retssikkerhed. Kravene til ansvarlig nyhedsformidling forøges i den nye digitale medievirkelighed, der har øget hastigheden og konkurrencen om nyhederne og læserne.

Derfor er aftalepartierne enige om at:

Opdatere de nuværende rammer for mediernes ansvar, så borgernes retssikkerhed styrkes, og så de passer til den digitale medievirkelighed.

- Der nedsættes et udvalg med repræsentation fra mediebranchen, eksperter m.fl., der skal undersøge:
 - Hvordan Pressenævnets rolle skal se ud fremadrettet.
 - Hvordan der kan etableres en medieombudsmand efter svensk forbillede, som kan undersøge sager på eget initiativ og har til opgave at bidrage til god publicistisk praksis gennem meningsdannelse, medieetisk debat og initiativer.
 - Hvordan de brancheetiske normer og standarder i mediebranchen i form af de presseetiske regler styrkes, samt hvordan de får en tydeligere virkning, end tilfældet er i dag.
 - Hvordan influencere og bloggere m.fl. kan stilles til ansvar for det indhold, de publicerer, herunder om der fx er behov for at pålægge dem et redaktørlignende ansvar.
 - Hvordan der etableres en lettere og smidigere proces for genoprejsning og evt. godtgørelse for ærekrænkelser begået fx på de sociale medier. Herunder mulighederne for at indføre en ordning i stil med småsagsprocessen ved domstolene.

Udvalget afgiver anbefalinger halvandet år efter, udvalget er nedsat, med henblik på efterfølgende politiske drøftelser. Udvalget kan, hvis det vurderes hensigtsmæssigt, afgive delafrapporteringer.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen endvidere vil skærpe den strafferetlige kurs i forhold til dem, der begår ærekrænkelser på fx de sociale medier. En undersøgelse af retspraksis efter de nugældende regler i straffeloven skal danne grundlag herfor. Aftalepartierne er enige om, at der inviteres til brede drøftelser af udvalgets anbefalinger.

Fordeling af den økonomisk ramme

Tabel 1					
Mio. kr., 2022-11	2021	2022	2023	2024	2025
DR	3.477,9	3.462,8	3.472,7	3.508,6	3.518,6
- heraf styrkelse af DR	-	-	10,0	15,0	25,0
- heraf lydunivers for børn og unge	-	-	-	30,9	30,9
Mediestøtte til nyhedsmedier (skrevne trykte og internetbase-rede medier)	418,4	418,4	473,3	482,4	482,4
- heraf redaktionel produktionsstøtte	376,6	376,5	376,5	376,5	376,5
- heraf innovationsstøtte	20,9	21,0	30,0	30,0	30,0
- heraf pulje til blade og tidsskrifter	20,9	20,9	20,9	20,9	20,9
- heraf center for graverjournalistik	-	-	5,0	5,0	5,0
- heraf ny pulje til distriktsblade og ugeaviser	-	-	40,9	50,0	50,0
Danwatch	-	-	6,5	6,5	6,5
De regionale TV 2-virksomheder	552,3	546,3	546,3	544,3	544,3
- heraf undersøgelse af TV 2 Regionerne	-	2,0	2,0	-	-
Public Service-puljen ¹⁺²	47,2	66,2	55,2	36,7	32,2
- kulturbidrag for streamingtjenester ³	-	-	-	*	*
Lokalradio og -tv	52,3	52,3	52,3	52,3	52,3
Den fjerde landsdækkende FM-kanal ⁴	104,9	99,9	96,9	96,9	96,1
Ny public service-radiokanal (DAB) ⁵	67,3	67,0	65,8	16,4	-
Udmøntning af medieaftale (medieanalyse, mediestatistik, nævnstjenestebetjening, administration mv.)	10,8	15,5	15,8	15,9	15,9
Opgørelse af kønsulighed i mediebranchen	-	-	-	0,5	0,5
Styrkelse af digital dannelse hos børn og unge (Medierådet for børn og unge)	-	-	5,0	5,0	5,0
Styrket indsats mod falske nyheder (TjekDet)	-	-	6,5	6,5	6,5
Oprettelse af Center for Tech og Demokrati mv. ⁶	-	-	10,0	10,0	10,0
Øget tilgængelighed til DR's arkiv ¹	-	-	22,5	20,0	20,0
Udvikling af børnekvalitetsmærke	-	2,0	-	-	-
Manuskriptskolens for børnefiktion	-	-	5,0	5,0	5,0
Digitalt ansvar	-	-	3,0	3,0	3,0
Undersøgelse af arbejdsvilkår og rettigheder i mediebranchen	-	1,0	-	-	-
I alt	4.731,2	4.731,4	4.836,8	4.810,0	4.798,3

Anm.: ¹Bevillingen er helt eller delvist finansieret af medlicensprovenu. ²Udgifter til administration af mangfoldighedsselvangelser afholdes inden for den afsatte bevilling til Public Service-puljen. ³Størrelsen af et evt. provenu afhænger bl.a. af streamingtjenesternes omsætning i Danmark og skal konsolideres nærmere. ⁴Sendetilladelse er udstedt til Radio FM4 A/S (Radio4) for perioden 1. november 2019 til og med 31. december 2027. ⁵Sendetilladelse udstedt til Kulturradio Danmark A/S (24syv, tidligere Radio Loud) for perioden 1. april 2020 til og med 31. marts 2024. ⁶Midlerne anvendes til et Center for Tech og Demokrati på Kulturministeriets område, herunder en årlig uvildig rapport om tech-giganternes indflydelse. *Kulturbidrag forventes fra 2024.

Kilde: FL22, Kulturministeriets beregninger.

Implementering af aftalen

Der tages forbehold for, at initiativer, der indeholder statsstøtte, skal kunne statsstøttegodkendes.

Aftalepartierne noterer sig i forbindelse med indførelsen af et kulturbidrag, at Danmark har tilsluttet sig OECD-aftalen om beskatning af den digitale økonomi af 8. oktober 2021, og at der fortsat pågår forhandlinger om den multilaterale konvention, der skal implementere ”stand-still” og ”roll-back”-forpligtelsen. Denne forpligter de deltagende lande og jurisdiktioner at tilbagerulle, og ikke senere indføre, nationale digitale omsætningskatter eller lignende relevante tiltag. Det er Skatteministeriets umiddelbare opfattelse, at et kulturbidrag, som beskrevet i aftalen, ikke vil være i strid med ordlyden i ”stand-still” og ”roll-back”-forpligtelsen. Skatteministeriet har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at foretage en endelig vurdering af forholdet mellem kulturbidraget og OECD-aftalen. Aftalepartierne er derfor enige om at følge OECD-aftalen og forpligtelsen i den multilaterale konvention og i givet fald tilpasse kulturbidraget i lyset heraf.

Præmisser for aftalen

Aftalen er et forlig.